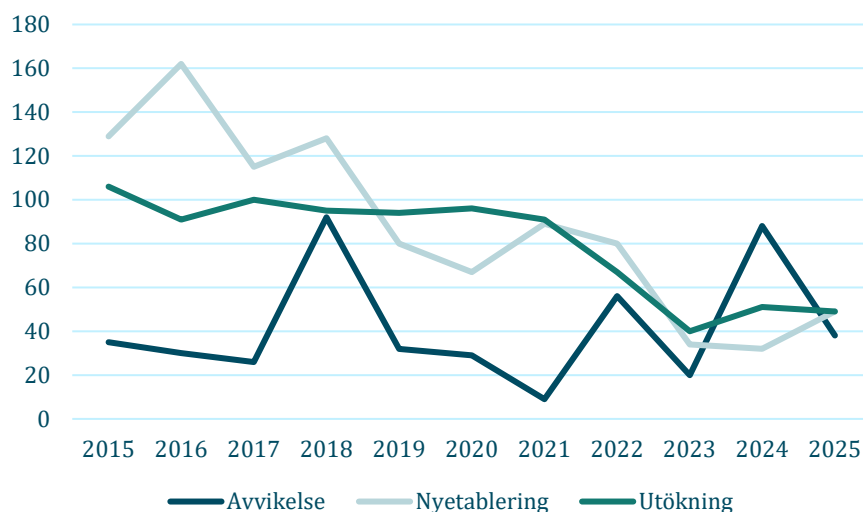

Ansökningar om tillstånd för skolstart 2026/27

Under ansökningsomgången 2025 har Skolinspektionen mottagit 49 ansökningar om att starta ny fristående skola och 49 ansökningar om att utöka en redan befintlig fristående skola med fler årskurser eller gymnasieprogram. Dessutom har 41 ansökningar om avvikelser från de nationella gymnasieprogrammen, 11 ansökningar om internationell skola samt 6 ansökningar om att få utföra undervisning på distans kommit in.

Diagram 1- Antal ansökningar fördelade på nyetablering, utökning och avvikelser under perioden 2015-2025

Ökat intresse att starta ny fristående skola jämfört med de två senaste åren

I årets ansökningsomgång inkom 49 ansökningar om att starta ny fristående skola. Det är en ökning jämfört med de två senaste ansökningsomgångarna då ett trettiotal ansökningar inkom under respektive år. Sett i ett längre perspektiv följer dock årets siffror en nedåtgående trend som pågått sedan början av 2010-talet, där antalet ansökningar successivt har minskat. För grundskola och anpassad grundskola har sammanlagt 30 ansökningar inkommit, varav 26 avser grundskola och 4 avser anpassad grundskola. När det gäller gymnasieskola

och anpassad gymnasieskola har totalt 19 ansökningar inkommit, 17 avseende gymnasieskola och 2 avseende anpassad gymnasieskola.

Majoriteten av ansökningarna om att starta ny fristående skola, 35 av 49, kommer från befintliga huvudmän. Av dessa har 30 inkommit från aktiebolag som ingår i redan etablerade skolkoncerner. Resterande 14 ansökningar kommer från sökande som inte driver någon fristående skola i dagsläget. Av dessa har tre inkommit från sökande med koncerntillhörighet och sex från sökande med aktiebolag som inte ingår i någon koncern. Resterande fem ansökningar kommer från stiftelser, ekonomiska föreningar och ideella föreningar.

12 av 19 ansökningar om nyetablering av gymnasieskola avser skola med yrkesprogram

Av de 19 inkomna ansökningarna om nyetablering av gymnasieskola avser 12 gymnasieskolor med yrkesprogram. Det vanligaste är att ansökningarna omfattar fyra eller fler program, och fem av ansökningarna kombinerar både yrkesutbildning och högskoleförberedande utbildning. Bland de yrkesutbildningar som ansökt om finns exempelvis el- och energiprogrammet, försäljnings- och serviceprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet. Jämfört med föregående år, då endast 2 av 11 ansökningar avsåg yrkesprogram, har andelen ansökningar om yrkesutbildning ökat.

Tabell 1 – Antal inkomna ansökningar 2025 uppdelat på skolform

Skolform	Nyetablering	Utökning	Totalt:
Grundskola	26	21	47
Anpassad grundskola	4	0	4
Gymnasieskola	17	27	44
Anpassad gymnasieskola	2	1	3
Totalsumma	49	49	98

Antalet inkomna ansökningar om utökning är i nivå med 2024 års ansökningsomgång

Även avseende utökning av befintlig fristående skola har det i 2025 års ansökningsomgång inkommit 49 ansökningar, vilket är i nivå med 2024 då det inkom 51 ansökningar. De inkomna ansökningarna avser 21 grundskolor, 27 gymnasieskolor och 1 anpassad gymnasieskola.

Av de inkomna ansökningarna har 32 kommit från aktiebolag med koncerntillhörighet och tre ansökningar från ett aktiebolag som inte ingår i

någon koncern. Två av ansökningarna har kommit från ekonomiska föreningar, tre från ideella föreningar och nio från stiftelser.

Även för utökningar dominerar antalet ansökningar om yrkesprogram

Bland de 28 ansökningarna om utökning av gymnasieskola finns en variation av både yrkes- och högskoleförberedande program, även om antalet yrkesprogram är något högre, 19 jämfört med 9 ansökningar. Ansökningarna om yrkesprogram gäller bland annat vård- och omsorgsprogrammet, försäljning och serviceprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet samt VVS- och fastighetsprogrammet. Föregående år gällde 19 av 42 ansökningar om utökning av gymnasieskola yrkesprogram.

41 ansökningar om avvikelse från nationella gymnasieprogram

I ansökningsomgången 2025 har det inkommit totalt 41 ansökningar om avvikelser från nationella gymnasieprogram. Det är vanligt att dessa ansökningar varierar mellan åren eftersom tillstånden är tidsbegränsade till ett visst antal år och därför måste förnyas med ett visst intervall, vanligen efter fyra antagningsomgångar. Ansökningarna avser nationell idrottsutbildning, som alpint och triathlon och riksidsutbildningar i exempelvis padel och handboll. Därtill omfattar ansökningarna även särskilda varianter inom exempelvis det estetiska programmet och naturbruksprogrammet.

Nytt för i år är att en enskild huvudman efter godkännande kan anordna riksrekryterande spetsutbildning. En spetsutbildning i gymnasieskolan ger eleven möjlighet att bredda eller fördjupa sina kunskaper i ett ämne eller ett ämnesområde. Årets ansökningar avser utbildningar som exempelvis inriktas mot innovativ teknisk design, maskininlärning, hållbara energisystem, litteraturhistoria och engelskspråkig litteratur, samt fördjupning inom områden som artificiell intelligens, programmering och biokemi. Av de 41 inkomna ansökningarna avser 19 spetsutbildning.

Elva ansökningar om internationell skola 2025

Elva ansökningar om internationella skolor kommit in i årets ansökningsomgång, vilket är två fler än föregående år. Ingen ansökan avser internationell skola på grundskolenivå i kommunal regi. Ansökningarna kommer från totalt sju aktiebolag. Fyra av dessa aktiebolag ingår i en koncern och står för sju av ansökningarna. Nio av skolorna är planerade till Stockholmsregionen.

Sex inkomna ansökningar om undervisning på distans

2025 har det inkommit sex ansökningar om undervisning på distans. Tre av ansökningarna gäller distansundervisning som särskilt stöd i grundskola och två gäller särskilt stöd i gymnasieskola. En ansökan har inkommit om distansundervisning som hel utbildning på gymnasienivå för *Vård- och omsorgsprogrammet*. Två ansökningar har inkommit från aktiebolag. De fyra övriga ansökningarna kommer från två kommuner och ett kommunalförbund.

Skolinspektionens kommentarer

Ökat antal nyetableringar jämfört med föregående år, men ett vikande antal ansökningar över tid

Antalet ansökningar är något fler jämfört med tidigare år. Det är framförallt antalet nyetableringar som ökat jämfört med de två senaste åren. Dock pekar trenden över längre tid på ett vikande antal ansökningar (se diagram 1).

Möjliga förklaringar till ett vikande antal ansökningar har varit skärpta krav för godkännande av enskilda huvudmän som vill driva fristående skolor, en ekonomisk osäkerhet i kombination med att regeringen aviserat ett antal förändringar (som skulle kunna innebära ökad kontroll av vinstdrivande skolor), vilket kan skapa viss osäkerhet för potentiella aktörer.

Demografiska faktorer med minskad elevtillväxt på flera orter i Sverige kan också påverka etablering om det är osäkert om man lyckas attrahera tillräckligt många elever för att bedriva en skola med stabilitet.

Ytterligare en förklaring kan vara att det redan finns en överkapacitet av utbildningsplatser vilket gör det svårt för nya skolor i konkurrensen om eleverna.

Riksrekryterande spetsutbildning i ämnen som matematik och samhällsvetenskap införs permanent

I och med införandet av möjligheten för enskilda huvudmän att ansöka om spetsutbildning i vissa ämnen permanentas redan från och med läsåret 2025/2026 har Skolinspektionen tagit emot ansökningar redan i slutet av 2024. Ett fåtal av dessa sökta utbildningar startar redan i höst. .

Ökad andel ansökningar om yrkesförberedande program

Förra året började Skolinspektionen tillämpa nya bestämmelser om planering och dimensionering i gymnasieskolan vilket innebär att utbildningen ska efterfrågas av elever och det ska finnas ett behov från arbetsmarknaden för att godkännande ska lämnas.

Skolinspektionen kan konstatera i årets ansökningsomgång avser ett stort antal ansökningar yrkesprogram som till exempel el- och

energiprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet, VVS- och fastighetsprogrammet och försäljning- och serviceprogrammet. Detta indikerar, i jämförelse med förra året då många ansökningar avsåg högskoleförberedande utbildningar som ledde till avslag, att de sökande kan ha fått mer kunskap om vilka behov arbetsmarknaden står inför under kommande period.